

Legendární peruánská zpěvačka Susana Baca, čerstvá držitelka prestižní ceny magazínu Songlines, mezinárodní skupina Ayom vedená brazilskou zpěvačkou Jabu Morales, teprve sedmnáctiletý zázrak old time music, newyorská banjistka Nora Brown, a po celém světě milovaní The Garifuna Collective z Belize. Řečeno sportovní terminologií, Jižní a Severní Amerika vysílají na Folkovky hodně silnou reprezentaci.

Trojnásobné držitelce Latin Grammy, osmasedmdesátileté **Susaně Baca**, se během její úctyhodné kariéry podařilo to, co snad nikomu před ní: zviditelnila neviditelné. Tedy afro-peruánskou hudbu a kulturu. Netančí bosky pouze na koncertech, tančí i uvnitř svých písní, popisovaných slovy obvykle vyhrazeným duchovním zážitkům. Snoubí se v nich hudba černošského Peru s nejrůznějšími latinsko-americkými styly a výsostnou poezií, planoucí lyrikou i spravedlivým hněvem.

„V mém věku už nemám potřebu lidí pouze pobavit nebo okouzlit,“ uvedla Susana Baca před vydáním loňského alba příznačně nazvaného **Naléhavá pravda (Palabras Urgentes)**

. Koncipovala ho jako druh protestu a zároveň i naléhavého způsobu, jak rozpoutat debatu, aby se společnost konečně probudila a hlavně mladí Afroperuánci v sobě naplno objevili hrdost na svůj africký původ.

„Každý, kdo se mohl se Susanou a její hudbou setkat, jenom žasne,“ uvedl producent Michael League, kytarista Grammy oceněné americké fusion kapely Snarky Puppy, který v roli produkčního albu vtiskl nadžánrový moderní zvuk, aniž by slevil z přirozené krásy akustických nástrojů a chuti zpěvačky nechat se na koncertech doprovázet osmičlennou kapelou, což už představuje zážitek sám o sobě.

Byla to strašlivá rána, když v lednu 2008 naprosto nečekaně zemřel písničkář Andy Palacio z Belize. Nejzoufalejší pro utlačovaný středoamerický národ Garifunů: jemu byl Andy mluvčím, tím kdo jeho hudbu, jedno z největších určení toho čím jsme a čím jsme byli, zachránil před zkosením do zapomnění tím, že ji světově zviditelnil. Smrt Andyho ubrala členům jeho kapely **The Garifuna Collective**

na síle pokračovat. Nahradiť nenahraditelného není jen tak. Semknutí smutkem pro něho přesto natočili několik výtečných alb a do každého z koncertů vložili jednotné odhodlání i za Andyho udržet naživu jedinečnou hudbu a kulturu malého jihoamerického národa Garifunů. V

Napsal uživatel Michal Schmidt
Středa, 01 Červen 2022 23:18

melodické, zpěvné, na sborech postavené, rytmicky živelné, kytarami, dřevěnými bubny a perkusemi ze želvích krunýřů hnané garifunské hudbě se odráží její podstata, spočívající v kolektivní tvorbě. Přidat se může každý: hlasem, tleskáním, i s nástrojem. Posledním albem

Aban

míří Garifuna Collective do budoucnosti: zdaleka nejvíc ho rozvibrovali elektrickými kytarami, přidali reggae na bluesový způsob, a nezpívají o ničem jiném než o síle komunity, bez které se každý, kdo má chuť se rozlétnout do světa, neobejde. Jejich svěží melodie z hlavy jen tak nevytěsníte a stejně tak přání kapely: nechte nás snít a létat.

Získat ocenění skupina roku 2021 od magazínu Songlines a kupu dalších navrch, znamená, že musíte být v tak těžké konkurenci něčím výjimeční. Třeba mít cosi jako dar obejmout hudbou, se kterou je lidem dobře. Přijde vám to málo? V téhle době? Tak se pořádně rozhlédněte. A pokud bychom chtěli hledat příklad, jak rozdávat pozitivní náladu a nevyhýbat se přitom tématům lidských práv, emigrace a odporu ke všemu zlu, jsou to **Ayom**, vedení brazilskou zpěvačkou a bubenicí Jabu Morales, symbolizující svobodnou ženu, neomezující se odjakživa v ničem, co dělá a hledající místo, kde ji přijmou takovou, jaká je. Z Brazílie před čtrnácti lety utekla s pádnými důvody do Barcelony a nezáleží na tom, že její portugalštině nebo kreolštině nerozumíte, nic podstatného z toho, co chce sdělit, vám přesto neunikne. Pětici muzikantů z Řecka, Angoly, Itálie a Portugalska svolala jakoby prásknutím bičem a za jedné podmínky: každý z nich musel mít v sobě kus Afriky; jako že v srdci, protože z Evropana se Afričan stane těžko, to dá rozum.

Třináctileté holky jako **Nora Brown** většinou nehrají na banjo old-time music z Apalačských hor. Mají docela jiné starosti, než zpívat příběhy z amerického pravěku a stýkat se s lidmi starými z jejich pohledu úplně stejně. Navíc: proč by si měla tak mladá dívka notovat o tom, jak žena zavraždí nevěrného manžela, na to má přece ještě dost času. Nepatří mezi protěžované dětské atrakce, rodiče má normální a všichni její učitelé a mentoři pochopili, že před sebou nemají geniální hráčku, nýbrž holčinu propadlou archaické hudbě doprovázené banjem, což okamžitě pochopila i slavná zpěvačka a banjistka Alice Gerrard, uvedená v roce 2017 do Bluegrassové síně slávy, která se teenagerky ujala. Co byste ještě o Noře měli vědět? Že mistrovsky zvládá i zapomenuté techniky hry na banjo z Kentucky a Tennessee a zpívá jako „*dívka se starou duší*“

Další informace najdete na webových stránkách
www.folkoveprazdniny.cz

Jižní a Severní Amerika vysílají na Folkové prázdniny silnou reprezentaci

Napsal uživatel Michal Schmidt
Středa, 01 Červen 2022 23:18

Folkové prázdniny

Náměšť nad Oslavou 23. července – 30. července 2022